

FUNKCIJE SLUŠANJA GLAZBE MEĐU PJEVAČIMA ZBOROVA I KLAPA

SNJEŽANA DOBROTA, MARIJO KRNIĆ

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Hrvatska
dobrota@ffst.hr
mkrnic@ffst.hr

UDK: 78.072.5:78.087.68
Prethodno priopćenje
Primljen: 14. 3. 2025.
Prihvaćen: 7. 7. 2025.

SAŽETAK

Glazba ima važnu ulogu u životu ljudi te ispunjava različite funkcije, poput osobnih, društvenih i kulturnih funkcija. U radu su istražene funkcije slušanja glazbe kod pjevača zborova i klapa te je ispitano jesu li spol, pjevanje u zboru ili klapi, završeno srednjoškolsko obrazovanje te pohađanje dodatne glazbene pouke značajni prediktori navedenih funkcija. Ispitivanje je provedeno putem *online* upitnika na uzorku od 130 sudionika, pjevača različitih zborova i klapa iz Hrvatske. U istraživanju je korišten upitnik kojim su prikupljeni sociodemografski podatci o sudionicima te *Skala adaptivnih funkcija slušanja glazbe (The Adaptive Functions of Music Listening Scale, Groarke i Hogan, 2018)*, koja sadrži 46 tvrdnji.

Rezultati potvrđuju kako žene, u odnosu na muškarce, više slušaju glazbu u svrhu zadovoljavanja kognitivnih funkcija, dok u slučaju afektivnih funkcija nisu uočene razlike između muškaraca i žena. Pjevanje u zboru ili klapi te dodatna glazbena pouka nisu se pokazali značajnim prediktorima funkcija slušanja glazbe. Sudionici koji su pohađali gimnaziju, u odnosu na sudionike koji su završili srednju strukovnu školu, više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja kognitivnih funkcija, što je objašnjeno utjecajem nastave glazbe tijekom srednjoškolskog obrazovanja. U radu se navode implikacije dobivenih rezultata za područje glazbene pedagogije.

KLJUČNE RIJEČI:

glazbena pedagogija, glazbene preferencije, pjevači

1. UVOD

Glazbene preferencije iznimno su složen fenomen koje se oblikuje pod utjecajem niza različitih faktora, poput osobina glazbe, osobina slušatelja, konteksta slušanja i sl. (Schäfer i Sedlmeier, 2009; Wasim i Hasan, 2024). Odgovor na pitanje zašto ljudi slušaju glazbu i oblikuju specifičan glazbeni ukus leži u različitim funkcijama glazbe, odnosno upotrebi glazbe za postizanje određenih ciljeva i zadovoljavanja njihovih potreba (Georgi, Grant, Georgi i Gebhardt, 2006; Petrušić, Dobrota i Reić Ercegovac, 2023; Saarikallio i Erkkilä, 2007; Sloboda, O'Neill i Ivaldi, 2001). Slušanje glazbe ima različite funkcije, koje su povezane s razvojnim karakteristikama, posebno u doba adolescencije kada se putem glazbe formiraju i izražavaju identiteti mladih te komuniciraju njihove osobne vrijednosti, vjerovanja i percepcije svijeta (North i Hargreaves, 1999). Nadalje, glazba može potaknuti interakcije između ljudi (Tarr, Launay i Dunbar, 2014), a Rentfrow i Gosling navode kako je slušanje glazbe jedna od najzastupljenijih aktivnosti slobodnog vremena te da se na temelju poznavanja glazbenih preferencija pojedinca može steći uvid u njegovu osobnost (Rentfrow i Gosling, 2003, 2006).

Glazba ispunjava različite funkcije u životu ljudi, i to one *osobne*, poput emocionalne ekspresije, estetskog užitka, zabave ili fizičkog odgovora na glazbu, zatim *društvene*, kao što su komunikacija i simbolička reprezentacija te *kulturne*, poput osnaživanja kulturnog kontinuiteta i integracije (Merriam, 1964). Hargreaves i North (1999) navode kako psihološke funkcije slušanja glazbe obuhvaćaju kognitivne, emocionalne i socijalne funkcije. Funkcijama slušanja glazbe u području kognitivne domene bavila su se istraživanja percepcije, prepoznavanja i pamćenja glazbenih elemenata i karakteristika, poput visine tona, melodije, ritma, strukture ili složenosti (Addessi i Caterina, 2005), zatim istraživanja imanentne sposobnosti glazbe da potakne autobiografsko pamćenje (Cady i suradnici, 2008) te istraživanja utjecaja glazbe na kognitivnu izvedbu (Shellenberg i sur., 2007). Emocionalne funkcije slušanja glazbe odnose se na percipiranje emocija u glazbi i evociranje emocija putem glazbe (Juslin, 2005), reguliranje raspoloženja putem glazbe (Saarikallio i Erkkilä, 2007) te ublažavanje stresa pomoću glazbe (North i sur., 2000). I, konačno, društvene funkcije glazbe obuhvaćaju stvaranje i izražavanje identiteta putem glazbe (Tarrant, North, Edridge, Kirk, Smith i Turner, 2001) te ojačavanje odnosa među ljudima pomoću glazbe (Bakagiannis i Tarrant, 2006).

Boer (2009) navodi dvije dimenzije funkcija slušanja glazbe. Prva od njih je ona za koju je karakterističan *osobni fokus* (samoregulacija ili emocionalna ekspresi-

ja) u odnosu na *društvenu ili kulturnu aktivnost* (povezivanje prijatelja ili članova obitelji putem glazbe). Druga dimenzija slušanja glazbe odnosi se na *užitak i afekt* (uživanje ili relaksiranje) u odnosu na *kontemplativne funkcije* (konstrukcija identiteta, vrijednosti ili inspiracije).

Boer i suradnici (2012) ističu kako u temelju mentalnog reprezentiranja funkcija slušanja glazbe stoje dvije dimenzije. Prva se odnosi na *afektivne* funkcije slušanja glazbe, a druga na *intrapersonalne, društvene i sociokulturne* funkcije slušanja glazbe. Navedeni autori kreirali su upitnik za mjerenje funkcija slušanja glazbe pod nazivom *Ratings of Experienced Social, Personal and Cultural Themes of Music functions (RESPECT-Music)* (Boer, Fischer, Gurkan Tekman, Abubakar, Njenga i Zenger, 2012). Upitnik sadrži 36 tvrdnji kojima se procjenjuje deset funkcija slušanja glazbe, i to: funkcija društvenog povezivanja glazbom s prijateljima, funkcija društvenog povezivanja glazbom s obitelji, funkcija otpuštanja, emocionalna funkcija slušanja glazbe, glazba u funkciji plesa, pozadinska funkcija glazbe, glazba u funkciji fokusa, glazba u funkciji izražavanja političkih stavova, funkcija kulturnog identiteta i glazba u funkciji izražavanja osobnih vrijednosti.

Groarke i Hogan (2018) zastupaju stajalište da slušanje glazbe ima brojne adaptivne funkcije u svakodnevnom životu pojedinca. Oni su kreirali upitnik za mjerenje funkcija slušanja glazbe pod nazivom *The Adaptive Functions of Music Listening Scale (AFML)*, sastavljen od 46 tvrdnji koje su grupirane u 11 faktora, i to: regulacija stresa, regulacija anksioznosti, regulacija ljutnje, regulacija usamljenosti, ruminacija, reminiscencija, snažno emocionalno iskustvo, divljenje i aprecijacija glazbe, kognitivna regulacija, identitet i spavanje. Zadatak sudionika jest procijeniti stupanj slaganja s tvrdnjama o efikasnosti postizanja određenih adaptivnih rezultata tijekom slušanja glazbe.

Budući da istraživanje funkcija slušanja glazbe kod pjevača nije bilo često u fokusu interesa istraživača, ovim istraživanjem pokušali smo istražiti funkcije slušanja glazbe kod pjevača zborova i klapa.

2. METODA

2.1. Cilj i problemi istraživanja

Cilj istraživanja bio je ispitati afektivne i kognitivne funkcije slušanja glazbe kod pjevača zborova i klapa te provjeriti jesu li spol, pjevanje u zboru ili klapi,

završeno srednjoškolsko obrazovanje te pohađanje dodatne glazbene pouke značajni prediktori navedenih funkcija. U skladu s postavljenim ciljem definirani su sljedeći problemi istraživanja:

1. Ispitati razlikuju li se funkcije slušanja glazbe s obzirom na spol sudionika.
2. Ispitati razlikuju li se funkcije slušanja glazbe kod pjevača zborova, u odnosu na pjevače klapa.
3. Ispitati razlikuju li se funkcije slušanja glazbe kod sudionika koji su završili gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje, u odnosu na sudionike koji su pohađali srednje strukovne škole.
4. Ispitati razlikuju li se funkcije slušanja glazbe kod sudionika koji su pohađali dodatnu glazbenu pouku, u odnosu na sudionike bez dodatne glazbene pouke.

2.2. Sudionici

Ispitivanje je provedeno putem *online* upitnika na uzorku od 130 sudionika ($N_{\text{žene}} = 75$; $N_{\text{muškarci}} = 55$), pjevača različitih zborova i klapa iz Hrvatske ($N_{\text{zbor}} = 56$; $N_{\text{klapa}} = 74$). Prosječna dob sudionika bila je 28,89 godina ($SD = 10,68$; raspon = 14–68), pri čemu su članovi zborova bili nešto mlađi u odnosu na članove klapa ($M_{\text{zbor}} = 23,57$; $SD = 6,95$; raspon = 14–51; $M_{\text{klapa}} = 32,92$; $SD = 11,27$; raspon = 16–68). Od ukupnog broja sudionika, njih 47 % pohađalo je srednju strukovnu školu, a 53 % gimnaziju. Čak 52,3 % sudionika pohađalo je dodatnu glazbenu pouku. Što se tiče odlazaka u kazalište i na koncerte klasične glazbe, 70 % sudionika katkad odlazi na takve manifestacije, 10 % često, a 20 % nikada.

2.3. Instrument i postupak ispitivanja

Za potrebe istraživanja konstruiran je upitnik koji se sastoji od dvaju dijelova. Pitanjima iz prvog dijela upitnika prikupljeni su sociodemografski podatci o sudionicima (spol, dob, stručna sprema, završeno srednjoškolsko obrazovanje, pohađanje dodatne glazbene pouke, posjećivanje kazališta i koncerata klasične glazbe). Drugi dio upitnika je *Skala adaptivnih funkcija slušanja glazbe* (engl. *Adaptive Functions of Music Listening Scale*, Groarke i Hogan, 2018), koja sadrži 46 tvrdnji. Uz svaku tvrdnju priložena je skala Likertova tipa od 1 do 5 (1 = uopće se ne slažem; 5 = u potpunosti se slažem). U izvornom obliku skala ima jedanaest faktora, i to: regulacija stresa (na primjer, *Slušanje glazbe odvraća mi pažnju od stresa*), regulacija

anksioznosti (na primjer, *Kad se osjećam tjeskobno, slušanje glazbe me tjera da razmišljam o tim osjećajima*), regulacija ljutnje (na primjer, *Kad se osjećam ljutito, slušanje glazbe odvraća me od osjećaja ljutnje*), regulacija usamljenosti (na primjer, *Osjećam se manje usamljeno kada slušam glazbu*), ruminacija (na primjer, *Kad se osjećam tužno/depresivno, slušanje glazbe me potiče da razmišljam o tim osjećajima*), reminiscencija (na primjer, *Slušajući glazbu prisjećam se ugodnih trenutaka iz prošlosti*), snažno emocionalno iskustvo (na primjer, *Kada slušam glazbu, osjećam snažne emocije*), divljenje i aprecijacija glazbe (na primjer, *Slušajući glazbu osjećam strahopoštovanje prema talentu skladatelja*), kognitivna regulacija (na primjer, *Uz slušanje glazbe iz pozadine lakše se fokusiram na ono što radim*), identitet (na primjer, *Glazba koju slušam izražava ono što jesam kao osoba*) i spavanje (na primjer, *Slušanje glazbe u krevetu me uspavljuje*). Pomoću konfirmatorne faktorske analize provjerena je faktorska struktura izvornika. Budući da je utvrđeno kako se podaci dobiveni u ovom istraživanju ne podudaraju sa strukturom izvornika, za potrebe ovog rada funkcije slušanja glazbe regulacija stresa, regulacija ljutnje, regulacija anksioznosti i snažno emocionalno iskustvo grupirane su u skupinu afektivnih funkcija slušanja glazbe, a ruminacija, reminiscencija i kognitivna regulacija u skupinu kognitivnih funkcija slušanja glazbe. Tvrdnje koje se odnose na divljenje i aprecijaciju glazbe, identitet i spavanje isključene su iz daljnje analize jer značajno ne zasićuju ni jednu od navedenih funkcija slušanja glazbe. Psihometrijske značajke podskala afektivnih i kognitivnih funkcija glazbe prikazane su u Tablici 1. Budući da su parametri spljoštenosti i asimetričnosti za sve varijable bili u rasponu od -2 do +2, u analizi podataka korišteni su parametrijski postupci.

TABLECA 1 Psihometrijske značajke podskala afektivnih i kognitivnih funkcija glazbe

	N	M	SD	Cronbach α	raspon	asimetričnost	spljoštenost
Afektivne funkcije slušanja glazbe	27	110,70	18,55	0,95	59-135	-0,62	-0,24
Kognitivne funkcije slušanja glazbe	10	36,42	7,69	0,82	19-50	-0,30	-0,40

N = broj tvrdnji

3. REZULTATI

Najviše prosječno ocijenjena tvrdnja u upitniku *Skala adaptivnih funkcija slušanja glazbe* je *Slušanje glazbe oslobađa me stresa*, koja pripada skupini afek-

tivnih funkcija slušanja glazbe, odnosno regulaciji stresa ($M = 4,74$; $SD = 0,52$; raspon = 3–5), a najniže ocijenjena tvrdnja je *Kad se osjećam tjeskobno, slušanje glazbe navodi me da se usredotočim na te osjećaje*, koja se odnosi na ruminaciju, odnosno pripada skupini kognitivnih funkcija slušanja glazbe ($M = 3,21$; $SD = 1,29$; raspon = 1–5).

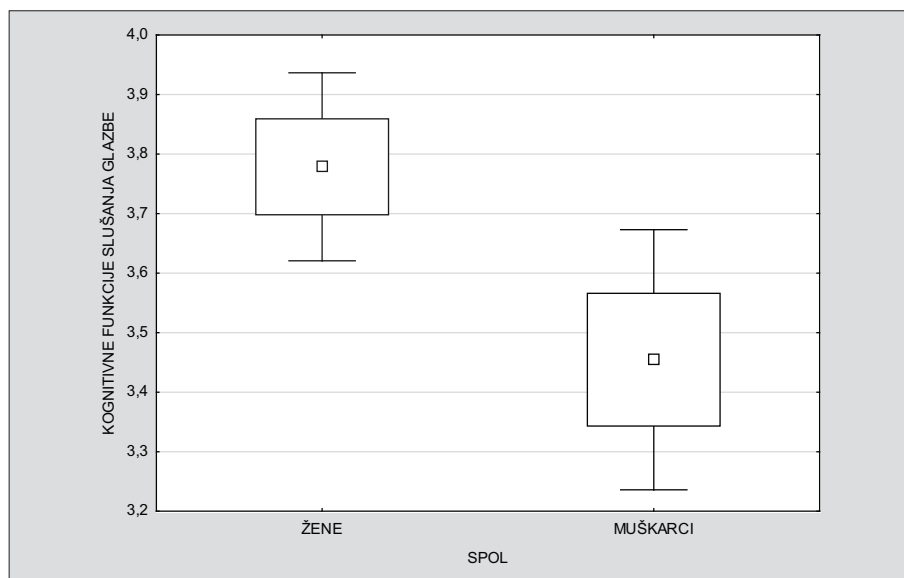
Kako bismo ispitali postoje li razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na spol sudionika, izračunana su dva *t-testa*, jedan za afektivne, a drugi za kognitivne funkcije slušanja glazbe (Tablica 2). U slučaju afektivnih funkcija slušanja glazbe nisu uočene razlike između muškaraca i žena, dok u slučaju kognitivnih funkcija slušanja glazbe postoje razlike, i to na način da žene, u odnosu na muškarce, više slušaju glazbu u svrhu zadovoljavanja kognitivnih funkcija (Slika 1).

TABLICA 2. Razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na spol

	$M_{\text{muškarci}}$	$M_{\text{žene}}$	t	df	p
Funkcije slušanja glazbe					
afektivna	4,04	4,15	0,90	128	0,37
kognitivna	3,45	3,78	2,42	128	0,02*

$p \leq 0,05^*$

$p \leq 0,01^{**}$

SLIKA 1. Razlike u kognitivnim funkcijama slušanja glazbe s obzirom na spol

Kako bismo istražili razlikuju li se pjevači klapa i zborova u funkcijama slušanja glazbe, ponovno su izračunana dva *t-testa* (Tablica 3). Rezultati upućuju na nepostojanje razlika u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na to pjevaju li sudionici u zboru ili klapi.

TABLICA 3. Razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na pjevanje u zboru ili klapi

	M_{zbor}	$M_{\text{kla}}\text{pa}$	t	df	p
Funkcije slušanja glazbe					
afektivna	4,07	4,12	-0,39	128	0,70
kognitivna	3,78	3,54	1,81	128	0,07

$p \leq 0,05^*$

$p \leq 0,01^{**}$

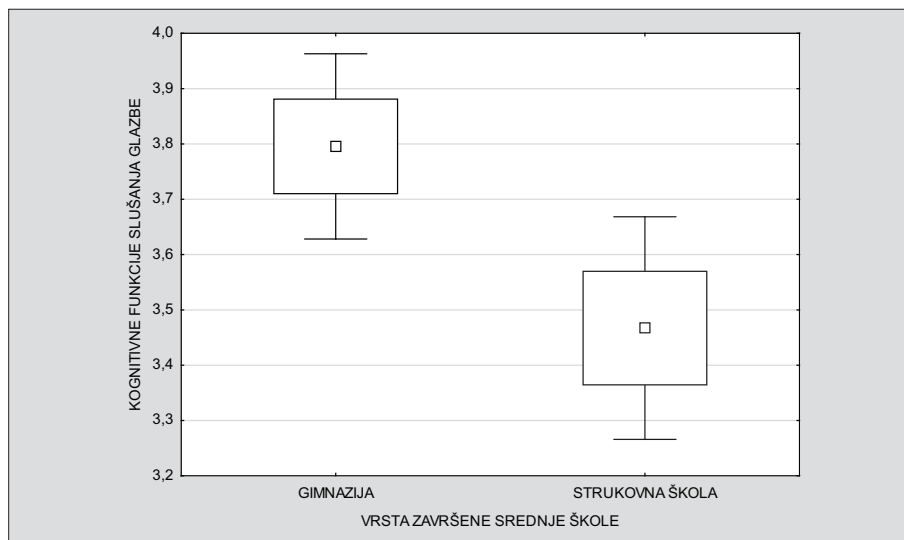
Polazeći od pretpostavke da je vrsta završene srednje škole mogući prediktor funkcija slušanja glazbe, izračunana su dva *t-testa*, za afektivne i kognitivne funkcije slušanja glazbe (Tablica 4). Rezultatima je potvrđeno kako se sudionici koji su završili strukovnu školu i gimnaziju ne razlikuju u afektivnim funkcijama slušanja glazbe, dok je u slučaju kognitivnih funkcija uočena razlika, i to na način da sudionici koji su završili gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje, u odnosu na sudionike iz srednjih strukovnih škola, više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja kognitivnih funkcija (Slika 2).

TABLICA 4. Razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na završeno srednjoškolsko obrazovanje

	$M_{\text{strukovna škola}}$	$M_{\text{gimnazija}}$	t	df	p
Funkcije slušanja glazbe					
afektivna	4,01	4,11	0,18	128	0,86
kognitivna	3,47	3,80	2,48	128	0,01 ^{**}

$p \leq 0,05^*$

$p \leq 0,01^{**}$

SLIKA 2. Razlike u kognitivnim funkcijama slušanja glazbe s obzirom na završeno srednjoškolsko obrazovanje

I, konačno, kako bismo provjerili je li pohađanje dodatne glazbene pouke značajan prediktor funkcija slušanja glazbe, ponovno su izračunana dva *t*-testa (Tablica 5). Rezultati potvrđuju nepostojanje razlika u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na pohađanje dodatne glazbene pouke.

TABLICA 5. Razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na pohađanje dodatne glazbene pouke

	$M_{\text{bez dodatne glazbene pouke}}$	$M_{\text{dodatna glazbena pouka}}$	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
Funkcije slušanja glazbe					
afektivna	4,12	4,08	0,32	128	0,75
kognitivna	3,66	3,63	0,23	128	0,82

$p \leq 0,05^*$

$p \leq 0,01^{**}$

4. RASPRAVA

Rezultatima ovog istraživanja potvrđeno je kako žene, u odnosu na muškarce, više slušaju glazbu u svrhu zadovoljavanja kognitivnih funkcija, dok u slučaju afektivnih funkcija slušanja glazbe nisu uočene razlike s obzirom na spol sudionika. Dobiveni rezultati nisu u skladu s rezultatima Boer i suradnika (2012) koji su ispitali funkcije

slušanja glazbe na uzorku studenata iz Njemačke, Kenije, Meksika, Novog Zelanda, Filipina i Turske i zaključili kako žene, u odnosu na muškarce, više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja afektivnih funkcija, odnosno emocionalne ekspresije, plesa i formiranja kulturnog identiteta. Christenson i Peterson smatraju da „muškarci i žene odgovaraju na glazbu na različite načine“ (Christenson i Peterson, 1988: 265), pri čemu muškarci preferiraju *hard rock* glazbu i izbjegavaju glazbu s romantičnim prizvukom, dok su žene sklonije slušati glazbu koja im olakšava osjećaj usamljenosti, popravljajući njihovo raspoloženje i otklanja brige. Do sličnih nalaza došli su i Hargreaves, Comber i Colley (1995) koji uočavaju da srednjoškolci više preferiraju *heavy metal* i *rock* glazbu, a srednjoškolke *reggae*, *pop*, *jazz* i klasičnu glazbu. Dakle, razlike u glazbenim preferencijama i funkcijama slušanja glazbe uglavnom se objašnjavaju postojanjem rodnih stereotipa muške oporosti i ženske emocionalnosti (Colley, 2008; North i Hargreaves, 2007; North, Hargreaves i O’Neill, 2000).

Budući da žene u našem istraživanju više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja kognitivnih funkcija, takve je rezultate moguće objasniti boljim glazbenim obrazovanjem žena u našem uzorku, koje je potrebno za analitičko slušanje glazbe. Od ukupnog broja sudionika našeg istraživanja, čak je 45 žena pohađalo dodatnu glazbenu pouku, dok su samo 23 muškarca bila uključena u takve aktivnosti. Do sličnih su rezultata došli Hargreaves i suradnici (1995), koji su ispitali preferencije engleskih učenika od dobi od 11 do 16 godina prema dvanaest glazbenih stilova i zaključili kako učenice, u odnosu na učenike, pokazuju više preferencije svih glazbenih stilova. Navedeni autori objašnjavaju takve rezultate kvalitetnijim glazbenim obrazovanjem učenica.

Rezultatima našeg istraživanja nisu uočene razlike u funkcijama slušanja glazbe s obzirom na to pjevaju li sudionici u zboru ili klapi, ni s obzirom na pohađanje dodatne glazbene pouke. Međutim, utvrđeno je postojanje razlika u kognitivnim funkcijama slušanja glazbe između sudionika koji su pohađali različite vrste srednjoškolskog obrazovanja. Tako sudionici koji su pohađali gimnazije, u odnosu na sudionike iz strukovnih škola, više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja kognitivnih funkcija, dok u slučaju afektivnih funkcija slušanja glazbe nisu uočene razlike s obzirom na vrstu završene srednje škole. Nastava glazbene umjetnosti u gimnazijama koncipirana je uglavnom na način da se pozornost usmjerava na kognitivni aspekt slušanja, odnosno na stjecanje kulturnih i glazbenih znanja te poznavanje glazbenoizražajnih sastavnica. Na taj način često se zanemaruju emocionalne reakcije učenika na percipirane glazbene podražaje, a slušanje glazbe postaje suviše intelektualizirano (Hopkins, 2002; Silverman, 2012; Zerul, 2006). Zalanowski (1986) provela je eksperiment na uzorku od 60 studenata koji su slušali ulomak iz *Fantastične*

simfonije H. Berlioza. Prva skupina slušala je glazbu bez ikakvog zadatka, druga je skupina kreirala mentalne slike (vizualne, auditivne, taktilne, njušne) povezane s glazbom, dok je treća skupina prije slušanja detaljno upoznala opis glazbenog programa. Rezultati pokazuju da je druga skupina pokazala najveći užitak tijekom slušanja glazbe, pa autorica sugerira kako je pasivno slušanje nedovoljno za stvaranje snažne estetske reakcije na glazbu i da stvaranje mentalnih slika tijekom slušanja može biti efikasan način emocionalnog uključivanja studenata u glazbu.

5. ZAKLJUČAK

Rezultatima ovog istraživanja potvrđeno je kako su spol i vrsta završenoga srednjoškolskog obrazovanja značajni prediktori funkcija slušanja glazbe kod pjevača zborova i klapa. Žene i sudionici koji su završili gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje više slušaju glazbu zbog zadovoljavanja kognitivnih funkcija, dok u slučaju afektivnih funkcija slušanja glazbe nisu uočene razlike između navedenih skupina sudionika.

Veću sklonost zadovoljavanju kognitivnih funkcija tijekom slušanja glazbe uglavnom smo objasnili vrstom i kvalitetom glazbenog obrazovanja žena, odnosno sudionika koji su pohađali gimnazijsko obrazovanje. Naglašavanjem kognitivnog aspekta glazbenog obrazovanja, odnosno suviše intelektualiziranog pristupa glazbi, zanemaruje se emocionalni aspekt slušanja glazbe. Takav pristup rezultira stanjem u kojem učenici promatraju slušanje glazbe u školi i u kući kao dvije potpuno različite aktivnosti (Boal-Palheiros i Hargreaves, 2001, 2004), pri čemu slušanje glazbe u kući povezuju s uživanjem, emocionalnim raspoloženjem i društvenim odnosima, a slušanje glazbe u školi s motivacijom za učenje i nastavnim sadržajima. Harland (2000) navodi kako popularnost nastave glazbe značajno opada od osnovnoškolskoga prema srednjoškolskom obrazovanju, i to zbog jaza između sadržaja nastave glazbe i onoga što učenici slušaju izvan škole. Ross (1995, 1998) objašnjava opadanje popularnosti nastave glazbe činjenicom da sadržaj predmeta nije prilagođen izazovima suvremenog društva, a time nije ni u skladu s interesima i potrebama učenika.

Rezultati ovog istraživanja imaju brojne glazbeno-pedagoške implikacije, od kojih su najvažnije one koje se odnose na važnost aktivnog slušanja glazbe u školi.

Jedno od ograničenja ovog istraživanja je u tome što je ono provedeno na uzorku sudionika iz Hrvatske, stoga je u budućim istraživanjima moguće uključiti pjevače iz različitih europskih i izvaneuropskih država.

LITERATURA

- ADDESSI, A. R., i CATERINA, R. (2005). Analysis and perception in post-tonal music: An example from Kurtág's String Quartet Op. 1., *Psychology of Music*, 33 (1), 94–116. <https://doi.org/10.1177/0305735605048015>
- BAKAGIANNIS, S., i TARRANT, M. (2006). Can music bring people together? Effects of shared musical preference on intergroup bias in adolescence. *Scandinavian Journal of Psychology*, 47 (2), 129–36. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2006.00500.x>
- BOAL-PALHEIROS, G. i HARGREAVES, D. (2001). Listening to music at home and at school. *British Journal of Music Education*, 18 (2), 103–118. <https://doi.org/10.1017/S0265051701000213>
- BOAL-PALHEIROS, G. i HARGREAVES, D. (2004). Children's modes of listening to music at home and at school. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 161/162, 39–46.
- BOER, D. (2009). Music makes the people come together: Social functions of music preferences for young people across cultures. Doctoral dissertation. Victoria University of Wellington. New Zealand.
- BOER, D., FISCHER, R., GURKAN TEKMAN, H., ABUBAKAR, A., NJENGA, J. i ZENGER, M. (2012). Young People's Topography of Musical Functions: Personal, Social and Cultural Experiences with Music Across Genders and Six Societies. *International Journal of Psychology*, 47 (5), 355–69. <https://doi.org/10.1080/00207594.2012.656128>
- CADY, E. T., HARRIS, R. J., i KNAPPENBERGER, J. B. (2008). Using music to cue autobiographical memories of different lifetime periods. *Psychology of Music*, 36 (2), 157–178. <https://doi.org/10.1177/0305735607085010>
- CHRISTENSON, P. G., i PETERSON, J. B. (1988). Genre and gender in the structure of music preferences. *Communication Research*, 15 (3), 282–301. <https://doi.org/10.1177/009365088015003004>
- COLLEY, A. (2008). Young people's musical taste: Relationship with gender and gender-related traits. *Journal of Applied Social Psychology*, 38 (8), 2039–2055. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2008.00379.x>
- GEORGI, R. VON, GRANT, P., GEORGI, S. VON, i GEBHARDT, S. (Eds.). (2006). *Personality, emotion and the use of music in everyday life: Measurement, theory and neurophysiological aspects of a missing link*. Tönning: Der Andere Verlag.
- GROARKE, J. M., i HOGAN, M. J. (2018). Development and Psychometric Evalua-

- tion of the Adaptive Functions of Music Listening Scale. *Frontiers in Psychology*, 9, 1–19. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00516>
- HARGREAVES, D. J., i NORTH, A. C. (1999). The functions of music in everyday life: Redefining the social in music psychology. *Psychology of Music*, 27 (1), 71–83. <https://doi.org/10.1177/0305735699271007>
- HARGREAVES, D. J., COMBER, C., i COLLEY, A. (1995). Effects of age, gender and training on musical preferences of British secondary school students. *Journal of Research in Music Education*, 43 (3), 242–250. <https://doi.org/10.2307/3345639>
- HARLAND, J. (2000). *Arts Education in Secondary School: Effects and Effectiveness*. Slough: NFER.
- HOPKINS, M. (2002). The effects of computer-based expository and discovery methods of instruction on aural recognition of music concepts. *Journal of Research in Music Education*, 50 (2), 131–144. <https://doi.org/10.2307/3345817>
- JUSLIN, P. N. (2005). From mimesis to catharsis: Expression, perception, and induction of emotion in music, in D. Miell, R. MacDonald, i D.J. Hargreaves (Eds.), *Musical communication* (pp. 85–116). Oxford: Oxford University Press.
- MERRIAM, A. P. (1964). *The anthropology of music*. Evanston, IL:Northwestern University Press.
- NORTH, A. C., i HARGREAVES, D. J. (1999). Music and adolescent identity. *Music Education Research*, 1 (1), 75–92. <https://doi.org/10.1080/1461380990010107>
- NORTH, A. C., i HARGREAVES, D. J. (2007). Lifestyle correlates of musical preference: 2. Media, leisure time and music. *Psychology of Music*, 35 (2), 179–200. <https://doi.org/10.1177/0305735607070302>
- NORTH, A. C., HARGREAVES, D. J., i O'NEILL, S. A. (2000). The importance of music to adolescents. *British Journal of Educational Psychology*, 70 (2), 255–272. <https://doi.org/10.1348/000709900158083>
- PETRUŠIĆ, D., & DOBROTA, S., i REIĆ ERCEGOVAC, I. (2023). Glazbene preferencije, funkcije glazbe i osobine ličnosti adolescenata. *Inovacije u nastavi*, 36 (4), 12–36. <https://doi.org/10.5937/inovacije2304012P>
- RENTFROW, P. J., i GOSLING, S. D. (2003). The do re mi's of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84 (6), 1236–1256. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.6.1236>
- RENTFROW, P. J., i GOSLING, S. D. (2006). Message in a Ballad: The Role of Music Preferences in Interpersonal Perception. *Psychological Science*, 17 (3), 236–242. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2006.01691.x>

- ROSS, M. (1995). What's wrong with school music? *British Journal of Music Education*, 12 (3), 185–201. <https://doi.org/10.1017/S0265051700002692>
- ROSS, M. (1998). Missing solemnis: Reforming music in schools. *British Journal of Music Education*, 15 (3), 255–262. <https://doi.org/10.1017/S0265051700003934>
- SAARIKALLIO, S., i ERKKILÄ, J. (2007). The role of music in adolescents' mood regulation. *Psychology of Music*, 35 (1), 88–109. <https://doi.org/10.1177/03057356070688>
- SCHÄFER, T., i SEDLMEIER, P. (2009). From the functions of music to music preference. *Psychology of Music*, 37 (3), 279–300. <https://doi.org/10.1177/0305735608097247>
- SHELLENBERG, E. G., NAKATA, T., HUNTER, P. G., i TAMOTO, S. (2007). Exposure to music and cognitive performance: Tests of children and adults. *Psychology of Music*, 35 (1), 5–19. <https://doi.org/10.1177/0305735607068885>
- SILVERMAN, M. (2012). A critical ethnography of democratic music listening. *British Journal of Music Education*, 30 (1), 7–25. <https://doi.org/10.1017/S0265051712000423>
- SLOBODA, J. A., O'NEILL, S. A., i IVALDI, A. (2001). Functions of music in everyday life: An exploratory study using the Experience Sampling Method. *Musicae Scientiae*, 5 (1), 9–32. <https://doi.org/10.1177/102986490100500102>
- TARR, B., LAUNAY, J., DUNBAR, R. I. (2014). Music and social bonding: „self-other“ merging and neurohormonal mechanisms. *Frontiers in Psychology*, 30, 5, 1096. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.01096>
- TARRANT, M., NORTH, A. C., EDRIDGE, M. D., KIRK, L. E., SMITH, E. A., i TURNER, R. E. (2001). Social identity in adolescence. *Journal of Adolescence*, 24 (5), 597–609. <https://doi.org/10.1006/jado.2000.0392>
- ZALANOWSKI, A. H. (1986). The effects of listening instructions and cognitive style on music appreciation. *Journal of Research in Music Education*, 34 (1), 43–53. <https://doi.org/10.2307/3344797>
- WASIM, A., i HASAN, D. (2024). Musical Preferences and Personalities: An In-Depth Analysis of Pop Enthusiasts with A Specific Emphasis on Guitar as the Main Instrument. *The International Journal of Indian Psychology*, 12 (2), 1–22. <https://doi.org/10.25215/1202.120>
- ZERULL, D. S. (2006). Developing musical listening in performance ensemble classes. *Arts Education Policy Review*, 107 (3), 41–46. <https://doi.org/10.3200/AEPR.107.3.41-46>

FUNCTIONS OF LISTENING TO MUSIC AMONG CHOIR AND KLAPA SINGERS

ABSTRACT

Music plays an important role in people's lives and has various functions, such as personal, social and cultural functions. This paper investigates the functions of listening to music among choir and klapa singers and examines whether gender, singing in a choir or a klapa, completing secondary education and attending additional music lessons are significant predictors of the aforementioned functions. The study was conducted via an online questionnaire on a sample of 130 participants, who were singing in various choirs and klapa groups from Croatia. The research employed a questionnaire to collect sociodemographic data from the participants, and *The Adaptive Functions of Music Listening Scale* (Groarke and Hogan, 2018), which contains 46 items, was also used.

The results confirm that, compared with men, women listen to music more to satisfy cognitive functions, whereas in the case of affective functions, no differences were observed between men and women. Singing in a choir or a klapa and additional music lessons did not prove to be significant predictors of music listening functions. Compared with participants from vocational schools, those who attended grammar schools listen to music more to satisfy cognitive functions, which is explained by the influence of music lessons during secondary education. The results obtained have numerous implications for the psychology of music and music pedagogy. The paper presents implications of the obtained results for the field of music pedagogy.

KEYWORDS:

music pedagogy; musical preferences; singers